

رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی
دوره ۱۰، شماره ۳۸، پاییز ۱۴۰۱
ص: ۶۷-۸۶

مدل سازی اثر رهبری اخلاقی بر رابطه بین ویژگی‌های نظم آشوبی و توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان

نسیم شنوايی^۱ - محمد حامى^{۲*} - حميد شجاعى^۳

۱. داشجوى دكترى گروه مدیریت ورزشی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران ۲ و ۳. استادیار، گروه مدیریت ورزشی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران
(تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۱۹ ، تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۹/۲۲)

چکیده

ورزش از جمله مقوله‌هایی است که دارای ساختاری پیچیده است و در حالی که متأثر از آشوب‌های گوناگون است اما نظمی پویا دارد. پژوهش حاضر با هدف مدل سازی اثر رهبری اخلاقی بر رابطه بین ویژگی‌های نظم آشوبی و توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان انجام گرفت. روش تحقیق حاضر بر مبنای پارادایم از نوع تحقیقات فرا اثبات‌گرا، از لحاظ استراتژی توصیفی-پیمایشی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها در زمرة پژوهش‌های همبستگی با رویکرد معادلات ساختاری بوده که به صورت میدانی به اجرا درآمده است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه کارکنان وزارت ورزش و جوانان است. جهت نمونه‌گیری از نمونه‌گیری خوشهای استفاده شد و حجم نمونه از طریق فرمول کوکران تعیین شد. از مجموع تقریبی ۳۰۲ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار تحقیق شامل پنج پرسشنامه: اطلاعات جمعیت داده‌ها و حذف داده‌های پرت، ۲۹۰ پرسشنامه مدیریت نظم آشوب، توانمندسازی کارکنان، پرسشنامه استاندارد رهبری اخلاقی کالشون و همکاران (۲۰۱۱) بود. روایی سازه و روایی محتوایی پرسشنامه‌ها در تحقیقات متعددی در حوزه مدیریت ورزشی استفاده شده و مورد تأیید قرار گرفته است. پایابی آن‌ها نیز با اجرای آزمایشی بر روی ۳۰ نفر از اعضای جامعه تحقیق و محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه (بالای ۰/۷) تأیید شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و در سطح آمار استنباطی از آزمون ضریب چولگی و کشیدگی برای تعیین نرمال بودن توزیع متغیرها، آزمون همگن بودن در قالب تحلیل عاملی تأییدی جهت تأیید گویه‌های مربوط به متغیرهای اصلی تحقیق و روش واریانس محور SEM برای آزمون فرضیات تحقیق با کمک بسته آماری SPSS نسخه ۲۵ و Smsrt pls نسخه ۳ استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داد که ویژگی‌های نظم آشوبی سازمان بر توانمندسازی و رهبری اخلاقی در کارکنان وزارت ورزش و جوانان ایران تأثیر مثبت و معنادار دارد؛ همچنین، رهبری اخلاقی بر توانمندسازی کارکنان تأثیر مثبت و معنادار متوسط رو به بالا دارد و در رابطه علی ویژگی‌های نظم آشوبی و توانمندسازی کارکنان نیز نقش میانجی کاملی دارد.

واژه‌های کلیدی

توانمندسازی کارکنان، رهبری اخلاقی، عدم قطعیت، غیرخطی بودن، نظم آشوبی.

مقدمه

غیرقابل‌پیش‌بینی در پدیده‌های پویا است که ویژگی خاص خود را دارند (۱۵).

سازمان‌های نظامآشوب دارای خصوصیاتی هستند که آن‌ها را از سازمان‌های سنتی متمایز می‌کند. سازمان‌های نظامآشوب از ویژگی‌های چون هوشیاری، پیوستگی، وجود عدم قطعیت، غیرقابل‌پیش‌بینی بودن، انعطاف‌پذیری و تحول پیوسته برخوردارند (۱۶، ۱۷). سازمان‌ها باید با تغییرات سریع و قابل توجه در دانش و نیازمندی‌های مهارت مواجه شوند. برای اینکه کارآمدتر و زنده بمانند، باید دانش قدیمی و بی‌اهمیت خود را رها کرده و دانش لازم را حفظ کنند (۶). نظریه نظامآشوب که در سازمان‌های اجتماعی از آن به عنوان نظریه پیچیدگی یاد می‌شود کمک می‌کند تا تغییرات سازمانی قابل فهم و درک باشند (۸). در لبه بی‌نظمی، رویکردهای سنتی مدیریت چندان مؤثر نیستند، بلکه این ناحیه، ناحیه خلاقیت، نوآوری، گستالت از گذشته به منظور خلق عملیات جدید است (۲۴). نوآوری فقط یک موضوع شانسی، یا کیمیاگری نیست بلکه خلاقیت می‌باشد با پشتیبانی و پرورش دادن توسعه پیدا کند. چه‌بسا که این پشتیبانی از سوی ایجاد سازمانی پیچیده و نظام آشوب باشد (۲۰، ۲۵)، بنابراین نوآوری برای فرآیندها و سیستم‌های پیچیده کاربرد دارد (۱۷)، اما بسیاری از محققین از ویژگی‌های نظامآشوبی در سازمان به عنوان ابزاری برای مدیریت سازمان‌های پیچیده استفاده کرده‌اند. ورزش از جمله مقوله‌هایی است که دارای ساختاری پیچیده است و در حالی که متأثر از آشوب‌های گوناگون است اما نظمی پویا دارد.

جهان ورزش همواره متأثر از آشوب‌ها و رویدادهای مختلف است که نیازها و سلیقه‌های مشتریان و مخاطبان را تغییر می‌دهد. همچنین، رخدادهای غیرمنتظره و تغییرات سریع همه‌جانبه در محیط‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی نیاز به برنامه‌ریزی بر اساس شرایط

امروزه سازمان‌ها به طور فزاینده‌ای با پیچیدگی‌های بی‌سابقه‌ای روبرو هستند که چالش‌های زیادی را در زمینه منابع در کار و نوآوری‌ها به وجود آورده است (۱۳، ۲). انتظار می‌رود که رهبران و مدیران سازمان‌ها و ادارات دولتی، سازمان‌های خود را در شرایط پیچیده و بغرنج راهنمایی کنند (۹، ۴). زمانی که ما با تغییرات سازمانی و محیطی مواجه هستیم با نوآوری و خلاقیت می‌توانیم به یک چهارچوب مناسب در مواجهه با این تغییرات برسیم (۱۱، ۱۷). این پیچیدگی باید به صورت یک تغییرات ساختاری عمیق در نظر گرفته شوند چراکه سازمان‌ها را از عصر سنتی به جامعه مدرن سوق داده‌اند (۱۶). ویژگی‌های نظام آشوبی سازمان را به عنوان ارگانیزم زنده در نظر می‌گیرند که تابع عوامل محیطی پیچیده هستند (۲۲). علم پیچیدگی و نظام آشوب، یک درک جدیدی از سیستم‌های در حال ظهور است تا اهمیت نظریه سیستم‌های عمومی را افزایش دهد (۱۶). نظریه نظام آشوب پیشنهاد می‌کند که وقتی سازمان‌ها در حاشیه هرج و مرچ قرار می‌گیرند، در معرض نیروهای مخالف ثبات و بی‌ثباتی قرار می‌گیرند، طبق این نظریه سازمان‌ها می‌توانند به طور بالقوه از فرایندهای قدیمی جدا شوند و به طریقه ناگهانی، یک نظام جدید را مبتنی بر خود سازمان‌دهی کنند (۲۱). بسیاری از محققان بر وجود فرآیندهای پیوسته هم‌گرایی و واگرایی، ثبات و ناپایداری، تحول و انقلاب در هر سازمان، تأکید کرده‌اند. به عبارت دیگر، نظام آشوبی، ترکیبی پویا و پیچیده از عناصر متعددی است که موجودیت کلی را ایجاد می‌کند و رفتار آن ضمن اینکه غیرقابل‌پیش‌بینی (آشوبناک) است در عین حال دارای مدلی (منظمه) است (۳).

در واقع، در مفهوم علمی بی‌نظمی و آشوب به مفهوم سازمان نیافتگی و ناکارایی و به هم‌ریختگی نیست؛ بلکه منظور از بی‌نظمی و آشوب جنبه‌های تصادفی و

نقش مدیران ورزشی و سبک مدیریتی آن‌ها در جهت نیل به اهداف سازمانی همواره موردتوجه جامعه تخصصی و غیرتخصصی است. مدیر در نقش رهبر سازمان می‌تواند سبک‌های متفاوتی را در هدایت نیروی انسانی انتخاب کند. امروزه یکی از مهم‌ترین سبک‌های رهبری، سبک رهبری اخلاقی است. رهبری اخلاقی از جمله بحث‌هایی است که از دهه‌های پایانی قرن بیستم وارد حوزه مدیریت و رهبری شده است؛ بنابراین مفهوم نسبتاً جدیدی است که در ایجاد یک فضای کاری سالم نقش بسزایی دارد و به‌واسطه پیامدهای سازمانی، گروهی و فردی که به همراه دارد، بهشدت موردتوجه قرار گرفته است (۵). مقتضای این نوع از رهبری توسعه استانداردهای اخلاقی برای اداره رفتارهای کارکنان و نیز اجرای مؤثر استانداردهای اخلاقی در رفتار آنان است.

در واقع بیان شده است که رهبری اخلاقی در بردارنده این مفهوم است که رهبر یک سازمان چگونه از قدرت خود در تصمیم‌گیری و اثرباری بر دیگران استفاده می‌کند. ویژگی‌های رهبر خوب همواره موردتوجه پژوهشگران بوده است برخی از منابع بر ویژگی‌هایی همچون: شخصیت، صداقت، درستی، نوع دوستی، قابل اعتماد بودن و عدالت تأکید کرده‌اند (۸).

علی‌پور و عزیزی (۱۳۹۵) در مطالعه خود بر روی کارشناسان وزارت ورزش و جوانان بر اهمیت اخلاق تأکید می‌کنند و بیان می‌نمایند بین اخلاق اسلامی و رضایت شغلی و تعهد سازمانی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (۱۱). همچنین شعبانی بهار و همکاران (۱۳۹۲) در مطالعه خود که به بررسی نقش رهبر معنوی در توانمندسازی کارکنان اداره کل ورزش و جوانان استان همدان پرداختند اظهار نمودند که نقش رهبری معنوی در توانمندسازی کارکنان ورزشی در جهت نیل به چشم‌اندازها و مأموریت‌های سازمانی از اهمیت بسزایی برخوردار است (۶).

محیطی دارد که همین امر ضرورت برنامه‌ریزی بر اساس شرایط متغیر محیطی در صنعت ورزش را تبیین می‌نماید (۶). با توجه به ماهیت سازمان‌های ورزشی و ویژگی‌های نظم آشوب این نوع سازمان‌ها شامل: غیرخطی بودن، غیرقابل‌پیش‌بینی بودن؛ غیرمتربقه بودن و عدم قطعیت بنابراین جذب کارکنان توانمند، بسیار حائز اهمیت است. در سازمان‌های ورزشی لزوم پرورش کارکنانی که دارای توانایی خودمدیریتی باشند اهمیت دوچندانی دارد و همین مسئله سبب می‌شود در سازمان‌های ورزشی مفهوم توانمندسازی نیروی انسانی بیش‌ازپیش موردتوجه قرار بگیرد (۶).

از آنجایی که کارکنان ادارات کل ورزش و جوانان استان‌ها رابطه مستقیمی با جامعه ورزشی و نهادهای مربوط به امور جوانان دارند و با توجه به اینکه ورزش از جمله مقوله‌هایی است که ساختاری پیچیده دارد (۳). بنابراین مفهوم توانمندسازی کارکنان یکی از مفاهیم بسیار مهم در جهت اعتلا و ارتقای ورزش کشور است. توانمندسازی کارکنان به عنوان یک عمل انگیزشی با افزایش فرصت‌های مشارکت در تصمیم‌گیری، عملکرد را افزایش می‌دهد؛ و موجبات حذف مرز بین یک کارمند و مدیریت ارشد می‌شود (۲۷). در واقع توانمندسازی مکانیسم قدرت دادن به کارمندان برای تصمیم‌گیری و توزیع مسؤولیت مدیران به کارمندان دیگر است (۱۲).

هدف از توانمندسازی نیروی انسانی استفاده از طرفیت‌های بالقوه افراد به‌منظور توسعه ارزش‌افزوده سازمانی، تقویت احساس اعتماد به نفس و چیرگی بر ناتوانی است. در واقع بیان شده است که اگر کارکنان توانمند شوند احساس کنترل و انرژی و سرزنشگی بیشتری خواهند داشت که منتج به بهره‌وری و رضایت شغلی می‌شود (۷). با عنایت به پیچیدگی و نظم آشوبی سازمان‌های ورزشی و اهمیت توانمندسازی کارکنان این سازمان‌ها، بنابراین

مورگان (۲۰۱۶) نیز در مطالعه خود با عنوان «نظریه آشوب و رفتار مهاجم: چگونه سازمان‌های سازگار با عملکرد عجیب جذب‌کنندگان از طریق فناوری اطلاعات عمل می‌کنند؟» بیان می‌کند طبق تئوری آشوب سیستم‌ها به روش‌های غیرخطی غیرقابل‌پیش‌بینی عمل می‌کنند و پیش‌بینی رفتار سیستم بسیار دشوار است. بنابراین در برنامه‌ریزی‌ها بایستی شرایط متغیر را در نظر گرفت (۲۳). با توجه به موارد اشاره شده ورزش و ساختار مربوط به ورزش به عنوان یک محیط پرتلاطم و غیرقابل‌پیش‌بینی که عمدتاً به علت عدم ساختاریافتگی و قطعیت از جمله مقوله‌هایی است که می‌توان از آن به عنوان یک نظام نظم آشوب یاد کرد. در این میان سازمان‌های ورزشی و در رأس آن وزارت ورزش و جوانان به عنوان متولی امر و توسعه ورزش نیز از این قاعده مستثنی نیست؛ مأموریت وزارت ورزش و جوانان در دو حوزه ورزش و حوزه جوانان باعث شده است حساسیت ویژه‌ای در اهداف و برنامه‌ریزی‌های سازمانی ایجاد شود. از طرفی ارتباط مستقیم کارکنان ورزشی با جامعه و بخش‌های مختلف جامعه ورزش و مواجه با ویژگی‌های نظام آشوبی صنعت و محیط ورزش نیاز به کارکنان توانمند را پیش‌از‌پیش نمایان می‌سازد. کارکنانی که علاوه بر کسب تخصص و تجربه می‌باشند دارای توانمندی‌های مختلف اطلاعاتی و ارتباطاتی باشند تا با تغییرات پی‌درپی محیطی که در ورزش به وجود می‌آیند برخورد انعطاف‌پذیری داشته باشند.

همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد به دلیل ماهیت ورزش و پیچیدگی و نظم آشوبی سازمان‌های ورزشی و اهمیت توانمندسازی کارکنان این سازمان‌ها، بنابراین سبک مدیریتی مدیران ورزشی بسیار حائز اهمیت است. اینکه یک مدیر ورزشی برای پیشبرد اهداف سازمانی از چه سبکی استفاده می‌کند همواره مورد بررسی و مطالعه پژوهشگران

مطالعه آذری و همکاران (۱۳۹۶) نیز بر روی ادارات ورزش و جوانان استان کرمانشاه ضمن تأکید بر اهمیت توانمندسازی کارکنان ورزشی بیان می‌کند در جهت بالا بردن یادگیری سازمانی و پویایی سازمانی همواره مدیران ورزشی بایستی توانمندسازی کارکنان را موردنوجه قرار دهند (۱).

همچنین مطالعه ساعتی زارعی و همکاران (۱۳۹۹) بر روی کارکنان ادارات کل ورزش و جوانان کشور بیان می‌کند در جهت ارتقا توانمندسازی کارکنان ورزشی از طریق مدیریت استعداد مدیران ورزشی بایستی به قابلیت هوشمندی در سازمان نیز توجه نمایند (۴).

در مطالعه شیخی دلفان و همکاران (۱۳۹۹) نیز که بر روی ادارات ورزش و جوانان غرب ایران صورت گرفت بر نقش رهبری اخلاقی در جهت تقویت عملکرد نوآورانه در ادارات ورزش غرب ایران تأکید شده است (۸).

همچنین جلالی فراهانی و فریدونی (۱۳۹۶) در مطالعه خود بر روی کارشناسان ستادی وزارت ورزش توصیه می‌کنند مدیران وزارت ورزش و جوانان با ایجاد جوی معنوی و اخلاقی می‌توانند درگیری شغلی و درنهایت عملکرد سازمان را بهبود بخشند (۲).

مطالعه خرسندي فرد و همکاران (۱۳۹۸) نیز در جهت توسعه ورزش قهرمانی بیان می‌کند اولین سطح از عوامل مهم در توسعه ورزشی شناسایی نقاط آشوب گونه و نوآوری و خلاقیت است. بنابراین از نظر آنان مدیریت نقاط حساس و آشوب‌گونه بایستی از اولویت‌های مدیران ورزشی باشد (۳).

در مطالعه کلیوچنیکوف او و همکاران (۲۰۱۷) با عنوان «تئوری نظم آشوب در امور مالی» ضمن تأکید بر نظریه آشوب کاربرد آن را در امور مالی موردنوجه قرار می‌دهد. بنابراین از این منظر شناسایی نقاط آشوب صرفه اقتصادی بیشتری را برای سازمان به همراه خواهد داشت (۱۹).

تبیعت از اغلب پیمایش‌های مبتنی بر داده‌های کمی، از روش نمونه‌گیری خوش‌های برای دسترسی به زیرمجموعه‌ای از جامعه آماری که نماینده کل جامعه هدف تحقیق باشد، استفاده شد. لازم به ذکر است که در پژوهش حاضر به دلیل آنکه توانمندسازی کارکنان، به عنوان متغیر وابسته تحقیق در نظر گرفته شده است. تعداد کل کارکنان وزارت ورزش اعم از کارکنان با غیررسمی و رسمی در زمان انجام تحقیق ۱۱۰۰ نفر بودند. بر اساس آمار ارائه شده از سوی واحد منابع انسانی ورزش به عدد ۱۲۰۰ نفر نیز رسیده بود. پس از انجام هماهنگی‌های لازم و شناسایی جامعه آماری تحقیق (لیست کارکنان) تعداد تقریبی ۳۰۲ پرسشنامه به صورت حضوری و الکترونیکی در میان کارکنان وزارت ورزش و جوانان توزیع شد. پرسشنامه تحقیق شامل چهار بخش اصلی سوالات مربوط به ویژگی‌های جمعیت شناختی، ویژگی‌های نظم‌آشوبی سازمانی، یادگیری سازمانی و توانمندسازی کارکنان است. پرسشنامه ویژگی‌های نظم آشوبی سازمان هفت مؤلفه به هم پیوستگی (۴ سؤال)، غیرخطی بودن (۵ سؤال)، پذیرش نوآوری (۶ سؤال)، جذب کارکنان توانمند (۴ سؤال)، ساختار بی‌قواره (۷ سؤال)، غیرمتربقه بودن (۴ سؤال) و عدم قطعیت (۴ سؤال) مجموعاً ۳۴ سؤال است. همچنین محقق جهت ارزیابی مقیاس رهبری اخلاقی از پرسشنامه استاندارد کالشون و همکاران (۲۰۱۱) با ۲۳ گویه ۴ مؤلفه (صدقت، تسهیم قدرت، رهنمودهای اخلاقی، انصاف) با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت از کاملاً موافق (۵) تا کاملاً مخالفم (۱) استفاده گردید و در نهایت از پرسشنامه توانمندسازی کارکنان که شامل مؤلفه‌های ۴ گانه احساس خود اثربخشی (شاپیستگی) (۳ سؤال)، احساس داشتن حق انتخاب (خود تعیینی) (۷ سؤال)، احساس مؤثر بودن (تأثیر) (۲ سؤال) و احساس مهم بودن (معناداری) (۴ سؤال) موردستجوش قرار گرفته‌اند. این پرسشنامه مربوط به اسپریتزر (۱۹۹۵) استفاده نمود. و روایی این پرسشنامه‌ها

در حیطه‌های مختلف بوده است. درواقع مدیر در نقش رهبر سازمان می‌تواند سبک‌های متفاوتی را در هدایت نیروی انسانی انتخاب کند.

در این میان نوع و سبک رهبری در مدیران سازمان‌های ورزشی و در رأس آن وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون‌های ورزشی به عنوان شاخصی اثرگذار می‌تواند این تأثیر را بر روی توانمندی به خود، تحت تأثیر قرار دهد. بنابراین با توجه به ویژگی‌های نظم آشوبی ورزش و اهمیت توانمندسازی کارکنان ورزشی این مطالعه باهدف مدل‌سازی اثر رهبری اخلاقی بر رابطه بین ویژگی‌های نظم آشوبی و توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان صورت گرفت.

روش تحقیق

تحقیق حاضر بر مبنای پاردایم از نوع تحقیقات فرا-اثبات‌گرا محسوب می‌شود و از لحاظ استراتژی توصیفی-پیمایشی بوده و از لحاظ شکل فرضیات به صورت علی است. در این رویکرد محقق بر اساس مطالعه ادبیات و پیشینه نظری و بر اساس آن متغیرها و روابط آن‌ها و نیز نحوه اندازه‌گیری متغیرها را در قالب ابزارهایی استاندارد استخراج نمود. بدین شکل که ابزار جمع‌آوری داده‌ها در مرحله اول به صورت مطالعات کتابخانه‌ای و در مرحله دوم به وسیله پرسشنامه‌های استاندارد بود. فرمت داده‌ها در این تأثیر به صورت عددی است. همچنین جهت، شدت و برازش تأثیر محاسبه شد. سپس محقق مبادرت به روایی همگرا و واگرای مدل مفهومی ارائه شده نمود. جامعه آماری پژوهش شامل کارکنان وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون‌های ورزشی و ادارات تربیت‌بدنی کل کشور بود. بر این اساس واحد تحلیل پژوهش حاضر در سطح فردی قرار داشته و کارکنان وزارت ورزش و جوانان و ادارات تربیت‌بدنی کل کشور به عنوان مورد مطالعه در بر می‌گیرد. در این بخش از تحقیق به

(بهصورت توصیفی و استنباطی) از نرمافزار Spss نسخه ۲۵ استفاده شده است. همچنین جهت طراحی مدل ساختاری از نرمافزار معادلات ساختاری Smart PLS نسخه ۳ استفاده شد.

یافته‌های تحقیق
یافته‌های توصیفی تحقیق در جدول شماره ۱ آمده است:

توسط ۱۴ نفر از متخصصین حوزه مدیریت ورزشی از لحاظ ظاهری مورد تأیید قرار گرفت و روای محتوای آن توسط اساتید راهنمای و مشاور و چهار تن از اساتید متخصص مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی و بهوسیله فرم‌های CVR و CVI موردنگرانگری قرار گرفت. شاخص CVR برای این پرسشنامه‌ها برابر با ۰/۸۳ و شاخص CVI برابر با ۰/۷۹ در محاسبه گردید. جهت تجزیه و تحلیل کمی داده‌های تحقیق

جدول ۱. آمار توصیفی اعضاء نمونه تحقیق

فرآوانی درصد فراوانی معتبر				جنسیت
۸۲/۴	۸۲/۴	۲۳۹	مرد	
۱۰۰	۱۷/۶	۵۱	زن	
۳/۴	۳/۴	۱۰	۳۰-۲۰	
۴۴/۱	۴۰/۷	۱۱۸	۴۰-۳۱	
۷۵/۹	۳۱/۷	۹۲	۵۰-۴۱	سن (سال)
۱۰۰	۲۴/۱	۷۰	۶۰-۵۱	
۸۵/۲	۸۵/۲	۲۴۷	متاهل	
۱۰۰	۱۴/۸	۴۳	مجرد	وضعیت تأهل
۱۳/۴	۱۳/۴	۳۹	دکتری	
۵۴/۱	۴۰/۷	۱۱۸	کارشناسی ارشد	
۸۹/۷	۳۵/۵	۱۰۳	کارشناسی	وضعیت تحصیلات
۹۹/۷	۱۰	۲۹	کاردادانی	
۱۰۰	۰/۳	۱	دیپلم	
۱۵/۹	۱۵/۹	۴۶	۳۰-۲۶	
۵۰/۷	۳۴/۸	۱۰۱	۲۱/۲۵	
۷۵/۹	۲۵/۲	۷۳	۲۰-۱۶	وضعیت سابقه (سال)
۹۴/۱	۱۸/۳	۵۳	۱۵-۱۱	
۱۰۰	۵/۹	۱۷	۱۰-۶	
۲۱	۲۱	۶۱	رسمی	
۶۰	۳۹	۱۱۳	پیمانی	
۸۲/۴	۲۲/۴	۶۵	قرارداد معین	وضعیت قرارداد
۹۳/۸	۱۱/۴	۲۳	حجمی	
۱۰۰	۶/۲	۱۸	پروژه‌ای	
۱۰۰	۱۰۰	۲۹۰	کل	حجم نمونه

۳۹/۰ ۲۱/۰ درصد از اعضاء نمونه تحقیق کارکنان رسمی،
درصد پیمانی، ۲۲/۴ درصد قرارداد معین، ۱۱/۴ درصد
قرارداد حجمی و ۶/۲ درصد دارای قراردادهای پروژه‌ای
بودند. یافته‌های مربوط به توصیف متغیرهای تحقیق نشان
داد که کلیه متغیرها دارای میانگین بزرگ‌تر از ۲/۵ بودند
بدین معنی که متغیرها در نمونه تحقیق از توافق نسبی
برخوردار هستند.

با توجه به مقادیر کمترین و بیشترین جمع‌آوری شده
حاصل از شاخص‌های پژوهش هیچ داده پرتبی مشاهده نشد؛
زیرا کلیه مقادیر در بازه یک تا پنج قرار داشتند. از نظر
کلین (۲۰۰۵) شرط لازم برای نرمال بودن توزیع داده‌های
پرسشنامه‌های انعکاسی یا ترکیبی این است که مقدار
چولگی داده‌های حاصل از سؤالات پرسشنامه در بازه ۳- و
۵ مقدار کشیدگی به نقل از هیر (۲۰۱۶) در بازه ۵- و
۳ است؛ یعنی تمامی سؤالات پرسشنامه شرط لازم نرمال
بودن توزیع داده‌ها را دارا است.

یافته‌های مربوط به نمونه‌های تحت بررسی بر اساس
سن نشان داد که بیشترین تراکم درصدی
مشارکت‌کنندگان مربوط به بازه‌ی سنی ۳۱ تا ۴۰ سال با
۴۰/۷ درصد بوده و کمترین فراوانی مربوط به بازه سنی زیر
۲۰ الی ۳۰ سال با ۳/۴ درصد است. یافته‌ها بر اساس
وضعیت تأهل نشان داد که ۱۴/۸ درصد اعضاء نمونه تحقیق
مجرد و ۸۵/۲ درصد متأهل بودند. یافته‌ها بر اساس
جنسيت نشان داد که ۸۲/۴ درصد را آقایان و ۱۷/۶ درصد
را خانم‌ها تشکیل می‌دهند. یافته‌ها بر اساس میزان
تحصیلات نشان داد که بیشترین درصد اعضا نمونه
مربوط به مدرک کارشناسی ارشد با ۴۰/۷ و کمترین تعداد
مربوط به مدرک دیپلم با ۰/۳ درصد بودند. یافته‌ها بر اساس
وضعیت سابقه نشان داد که ۳۴/۸ درصد از اعضا نمونه
تحقیق دارای سابقه ۲۵-۲۱ سال و ۲۵/۲ درصد ۲۰-۱۶
سال بودند و کمترین بازه سابقه مربوط به بازه ۱۰-۶ سال
با ۵/۹ درصد بود. یافته‌ها بر اساس نوع قرارداد نشان داد که

جدول ۲. جدول آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

کشیدگی	چولگی	انحراف معیار	میانگین	حجم نمونه	
۰/۲۸۵	-۰/۸۶۱	۰/۱۴۳	-۰/۲۹۶	۰/۵۲۱۰۲	۲۹۰ به هم پیوستگی
۰/۲۸۵	-۰/۲۷۰	۰/۱۴۳	-۰/۳۲۸	۰/۴۲۶۶۳	۲۹۰ غیرخطی بودن
۰/۲۸۵	-۰/۸۹۱	۰/۱۴۳	-۰/۲۱۳	۰/۴۹۵۶۲	۲۹۰ پذیرش ناآوری
۰/۲۸۵	-۰/۷۶۷	۰/۱۴۳	-۰/۲۰۷	۰/۵۴۸۰۲	۲۹۰ جذب کارکنان توانمند
۰/۲۸۵	-۱/۰۹۷	۰/۱۴۳	-۰/۰۳۵	۰/۵۴۵۰۳	۲۹۰ ساختاری قواره
۰/۲۸۵	۰/۰۸۱	۰/۱۴۳	-۰/۷۸۲	۰/۴۶۷۵۳	۲۹۰ غیرمتربقه بودن
۰/۲۸۵	-۰/۹۴۶	۰/۱۴۳	-۰/۲۳۰	۰/۵۶۲۲۵	۲۹۰ عدم قطعیت
۰/۲۸۵	-۰/۶۵۱	۰/۱۴۳	-۰/۶۱	۰/۳۶۷۵۳	۲۹۰ ویژگی‌های نظم آشوبی
۰/۲۸۵	-۰/۴۲۸	۰/۱۴۳	-۰/۸۹۳	۰/۵۶۲۱۴	۲۹۰ احساس خوداثرخشی
۰/۲۸۵	-۰/۱۸۲	۰/۱۴۳	-۰/۳۴۸	۰/۴۶۷۸۷	۲۹۰ احساس داشتن حق انتخاب
۰/۲۸۵	-۰/۸۹۸	۰/۱۴۳	-۰/۱۹۵	۰/۶۰۲۲۲	۲۹۰ احساس مؤثر بودن
۰/۲۸۵	-۱/۰۹۷	۰/۱۴۳	-۰/۰۳۷	۰/۶۰۲۶۹	۲۹۰ احساس مهم بودن
۰/۲۸۵	-۰/۶۲۷	۰/۱۴۳	-۰/۱۳۸	۰/۴۳۰۳۲	۲۹۰ توانمندسازی کارکنان
۰/۲۸۵	-۰/۸۶۴	۰/۱۴۳	-۰/۰۱۷	۰/۵۱۵۷۲	۲۹۰ صدقایت
۰/۲۸۵	-۰/۷۸۴	۰/۱۴۳	-۰/۱۴۱	۰/۴۹۸۵۶	۲۹۰ تسهیم قدرت
۰/۲۸۵	-۰/۷۴۶	۰/۱۴۳	-۰/۲۸۲	۰/۵۱۰۴۱	۲۹۰ راهنمای اخلاقی
۰/۲۸۵	-۱/۰۳۰	۰/۱۴۳	-۰/۱۸۳	۰/۵۴۸۰۶	۲۹۰ انصاف
۰/۲۸۵	-۰/۷۰۴	۰/۱۴۳	-۰/۰۰۸	۰/۴۴۲۶۷	۲۹۰ رهبری اخلاقی

Valid N (listwise)

از مؤلفه ساختار بی قرار، سؤالات ADq1 و ACq6 از مؤلفه پذیرش نوآوری، مؤلفه ABq1 از مؤلفه غیر خطی بودن، به دلیل اینکه بار عاملیشان کمتر از ۰/۶۵ بود از مدل تحقیق حذف شدند و مدل اندازه گیری اصلاح شد. سپس محقق با اصلاح مدل و ترسیم مدل اندازه گیری اصلاح شده اولیه مبادرت به بررسی ضرایب پایایی آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی (دلوین گلداشتاین)، پایایی ضریب اسپیرمن و پایایی اشتراکی نمود. پایایی مدل بر اساس ضریب الفای کرونباخ برای داده های آن در هریک از متغیرها به جز مؤلفه های به هم پیوستگی و معنادار بودن بالای ۰/۷ بود و قابل قبول است. بنابراین پایایی توسط الفای کرونباخ تأیید می شود. نتایج این تحقیق نیز حاکی از مطلوب بودن ضرایب پایایی اسپیرمن در تمامی مؤلفه های تحقیق به جز مؤلفه غیر مترقبه بودن بالای ۰/۶ داشت. نتایج ضرایب پایایی ترکیبی (CR) نشان داد تمامی مؤلفه ها بالای ۰/۷ هستند و در نهایت ضرایب پایایی اشتراکی توامندسازی کارکنان بالای ۰/۵ بود بنابراین بر اساس چهار آزمون پایایی، پایایی مدل مورد تأیید قرار می گیرد و اکنون می توانیم ادعا کنیم نتایج پژوهش ما به نمونه های دیگری از همان جامعه قابل تعمیم است.

بر اساس مقدار میانگین متغیرها در نمونه تمامی متغیرها دارای میانگین بزرگتر از ۲/۵ هستند یعنی همه متغیرها در نمونه از توافق نسبی برخوردار هستند. در پژوهش حاضر تمامی متغیرها دارای انحراف معیار بالای عدد نیم هستند. در نهایت هم ضریب یا شاخص چولگی متغیرها بین ۳- و ۳ کشیدگی آنها بین ۵- و ۵ است؛ یعنی شرط کافی برای نرمال بودن توزیع داده ها وجود دارد؛ و محقق اجازه دارد از آزمون های آمار پارامتریک در صورت لزوم استفاده نماید. لذا محقق به منظور انجام آزمون فرض های تحقیق و به دلیل تعداد حجم نمونه از نرم افزار smart PLS نسخه ۳ استفاده می کند.

در بخش آمار استنباطی مدل اندازه گیری اولیه اجرا شد و با بررسی آزمون همگن و یا تک بعدی بودن عملیات CFA یا تحلیل عاملی تأییدی انجام گردید و مدل را در دو حالت تخمین ضرایب استاندارد و معناداری ضرایب مورد بررسی قرار دادیم. سؤالات CDQ2، CDQ7 از مؤلفه انصاف، CCq4 از مؤلفه رهنمود های اخلاقی، CBQ1 از مؤلفه تسهیم قدرت، BDQ2 و BDQ5 از مؤلفه آوای تدافعی، BBq2 از مؤلفه احساس داشتن حق انتخاب، سؤالات AGq2 و AGq3 از مؤلفه عدم قطعیت، AFq3 و AFq4 از مؤلفه غیر مترقبه بودن، مؤلفه AEq1 و AEq2 از مؤلفه غیر مترقبه بودن، مؤلفه AEq4

جدول ۳. ضرایب پایایی آلفای کرونباخ، اسپیرمن، ترکیبی و اشتراکی

متغیر های تحقیق	آلفای کرونباخ	ضرایب پایایی اسپیرمن	پایایی ترکیبی	ضرایب پایایی اشتراکی(AVE)
احساس خود اثربخشی	۰/۷۵۳	۰/۷۵۳	۰/۶۷۰	۰/۶۷۰
احساس داشتن حق انتخاب	۰/۶۸۴	۰/۶۸۴	۰/۶۱۲	۰/۶۱۲
احساس مؤثر بودن	۰/۷۲۰	۰/۶۵۰	۰/۶۲۹	۰/۶۲۹
احساس مهم بودن	۰/۷۳۱	۰/۷۴۴	۰/۸۴۹	۰/۶۵۳
انصف	۰/۸۳۹	۰/۸۴۰	۰/۸۸۲	۰/۵۵۵
به هم پیوستگی	۰/۶۶۴	۰/۷۱۵	۰/۸۱۵	۰/۵۹۸
تسهیم قدرت	۰/۷۳۹	۰/۷۴۲	۰/۸۲۸	۰/۵۹۲
جذب کارکنان توامند	۰/۶۷۳	۰/۶۴۸	۰/۸۲۰	۰/۶۰۴
رهنمودهای اخلاقی	۰/۷۲۰	۰/۷۲۲	۰/۸۴۳	۰/۶۴۱
ساختار بی قواره	۰/۷۴۳	۰/۷۴۵	۰/۸۳۹	۰/۵۶۵
صداقت	۰/۶۳۹	۰/۶۳۹	۰/۸۰۶	۰/۵۸۰

۰/۶۶۸	۰/۸۰۱	۰/۶۰۳	۰/۷۰۳	عدم قطعیت
۰/۵۴۵	۰/۷۸۲	۰/۶۹۹	۰/۷۹۰	غیرخطی بودن
۰/۶۸۲	۰/۸۱۰	۰/۶۶۵	۰/۷۳۹	غیرمتربقه بودن
۰/۵۴۱	۰/۸۲۴	۰/۷۲۶	۰/۷۱۷	پذیرش نوآوری

برای داده‌های آن در هریک از متغیرها بالای ۰/۶ است و قابل قبول است؛ بنابراین پایایی توسط آلفای کرونباخ تأیید می‌شود. همان‌طور که در جدول بالا مشخص است در تمامی مؤلفه‌ها پایایی اسپیرمن برقرار است.

در آزمون پایایی آلفای کرونباخ همبستگی درونی یک متغیر را خارج از مدل بیان می‌کند؛ که از نظر محققین مقدار آن باید بالای ۰/۶ باشد همان‌طور که در جدول بالا مشخص است پایایی مدل بر اساس ضریب آلفای کرونباخ

جدول ۴. میانگین مقایسه واریانس استخراجی و پایایی ترکیبی

(AVE)	CR	متغیرهای تحقیق
۰/۶۷۰	۰/۵۸۹	احساس خود اثربخشی
۰/۶۱۲	۰/۸۲۶	احساس داشتن حق انتخاب
۰/۶۲۹	۰/۷۷۰	احساس مؤثر بودن
۰/۶۵۳	۰/۸۴۹	احساس مهم بودن
۰/۵۵۵	۰/۸۸۲	انصف
۰/۵۹۸	۰/۸۱۵	به هم پیوستگی
۰/۵۹۲	۰/۸۲۸	تسهیم قدرت
۰/۶۰۴	۰/۸۲۰	جذب کارکنان توانمند
۰/۶۴۱	۰/۸۴۳	رهنمودهای اخلاقی
۰/۵۶۵	۰/۸۳۹	ساختار بی‌قواره
۰/۵۸۰	۰/۸۰۶	صداقت
۰/۶۶۸	۰/۸۰۱	عدم قطعیت
۰/۵۴۵	۰/۷۸۲	غیرخطی بودن
۰/۶۸۲	۰/۸۱۰	غیرمتربقه بودن
۰/۵۴۱	۰/۸۲۴	پذیرش نوآوری

همچنین با مقایسه CR و AVE مشاهده می‌شود که در تمامی مقادیر CR بزرگ‌تر از AVE است بنابراین اصل دوم روایی همگرا نیز مورد تأیید قرار می‌گیرد. همچنین به منظور بررسی روایی واگرای تحقیق از آزمون بارهای عرضی (عاملی) مقاطعه استفاده شد. با توجه به این آزمون بار عاملی هر سؤال که مربوط به متغیر خودش است حداقل ۱/۰ بیشتر از زمانی باشد که به صورت مجازی به سایر متغیرها می‌چسبد. در ادامه از آزمون مکمل فورنل و لارکر

در مجموع تمامی متغیرها دارای Cr بزرگ‌تر از AVE هستند بنابراین هر دو شرط روایی همگرا برقرار است و می‌توان ادعا نمود مدل ما دارای همگرا است. همه شاخص‌های AVE بالاتر از ۰/۵ است بنابراین شرط اول روایی همگرا برقرار است.

به منظور بررسی روایی همگرا و واگرای تحقیق می‌باشد شاخص AVE بالای ۰/۵ باشد که در جدول ۴ مشاهده کردیم این اصل در مورد مؤلفه‌ها برقرار است.

بنابراین روایی سازه متغیرها با توجه به این ۳ آزمون مورد تأیید قرار گرفت. درنهایت بهمنظور بررسی و ارزیابی برازش مدل از شاخص (CVCOM) کیفیت مدل بیرونی انعکاسی استفاده شد. هندسلر (۲۰۱۵) بیان می‌کند این مقدار با سه عدد ۰/۰۲ (ضعیف)، ۰/۱۵ (متوسط) و ۰/۳۵ (قوی) ارزیابی می‌شود. نتایج مربوط به شاخص CVOM در جدول ۳ قابل مشاهده است.

استفاده گردید که عدم هم خطی متغیرها را بیان می‌کند. نتایج جدول فورنل و لارکر نشان داد که خوشبختانه کلیه جذرها AVE متغیرها از همبستگی آن متغیر با سایر متغیرها بیشتر است. بنابراین روایی واگرای متغیرها نیز تأیید می‌شود. همچنین آمارهای مربوط به آزمون چند خصیصه و چند روش (HTMT) حاکی از آن بود که تمام زوج‌های متغیرها دارای HTMT کمتر از یک هستند.

جدول ۵. آزمون مقادیر CVCOM جهت بررسی کیفیت مدل

$Q^2 (=1-SSE/SSO)$	SSE	SSO	
۰/۳۳۶	۵۷۷/۴۶۴	۸۷۰	احساس خود اثربخشی
۰/۲۴۳	۶۵۸/۳۹۸	۸۷۰	احساس داشتن حق انتخاب
۰/۰۳۱	۵۶۱/۸۷۴	۵۸۰	احساس مؤثر بودن
۰/۳۱۳	۵۹۸/۰۵۱	۸۷۰	احساس مهم بودن
۰/۳۷۶	۱۰۸۶/۶۰۶	۱۷۴۰	انصاف
۰/۲۳۴	۶۶۶/۵۱۰	۸۷۰	بههم پیوستگی
۰/۲۵۴	۱۰۸۱/۸۳۳	۱۴۵۰	تسهیم قدرت
۰/۲۲۶	۶۶۴/۳۴۳	۸۷۰	جذب کارکنان توانمند
۰/۲۹۴	۶۱۴/۵۲۰	۸۷۰	رهنمودهای اخلاقی
۰/۲۸۸	۸۲۶/۰۴۱	۱۱۶۰	ساختار بی‌قواره
۰/۱۹۴	۷۰۱/۵۲۱	۸۷۰	صداقت
۰/۰۹۲	۵۲۶/۹۰۸	۵۸۰	عدم قطعیت
۰/۱۳۹	۷۴۹/۲۹۹	۸۷۰	غیرخطی بودن
۰/۱۲۷	۵۰۶/۵۹۹	۵۸۰	غیرمتفرقه بودن
۰/۲۵۶	۸۶۳/۱۰۲	۱۱۶۰	پذیرش نوآوری

متوسط به بالاست و در حالت کلی مدل اندازه‌گیری ما از کیفیت متوسط و بالایی برخوردار است.

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده می‌شود در مدل اندازه‌گیری کلیه مقادیر CVcom در متغیرهای در حد

جدول ۶. جدول معناداری فرضیات و شدت و جهت تأثیر آن‌ها

P Values	T.value	Standard Deviation (STDEV)	Sample Mean (M)	β	فرضیه	شماره
۰/۰۰۱	۲۴/۳۱۴	۰/۰۳۱	۰/۷۴۶	۰/۷۴۶	ویژگی‌های نظم آشوبی -> توانمندسازی کارکنان	H1
۰/۰۰۱	۱۸/۴۹۴	۰/۰۳۹	۰/۷۱۴	۰/۷۱۵	ویژگی‌های نظم آشوبی -> رهبری اخلاقی	H2
۰/۰۰۱	۵/۱۸۱	۰/۰۴۶	۰/۲۳۵	۰/۲۳۷	رهبری اخلاقی -> توانمندسازی کارکنان	H3

معنادار ویژگی‌های نظم آشوبی بر رهبری اخلاقی ست را تأیید می‌کند. بنابراین ویژگی‌های نظم آشوبی بر رهبری اخلاقی تأثیر معناداری دارد.

فرضیه سوم مبنی بر اثرگذاری رهبری اخلاقی بر توانمندسازی کارکنان با توجه به مقدار β که برابر با $0/237$ و همچنین مقدار SIG که برابر با $0/001$ و کمتر از $0/05$ است و مقدار T.VALUE که برابر با $0/181$ که خارج بازه $-2/58$ و $2/58$ است فرض H0 را رد و فرض H1 را مبنی بر وجود تأثیر معنادار رهبری اخلاقی بر توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان است را تأیید می‌کند؛ بنابراین رهبری اخلاقی بر توانمندسازی کارکنان تأثیر مستقیم و معنادار دارد. همچنین ضریب بتا شدت و جهت تأثیر را نشان می‌دهد؛ یعنی رهبری اخلاقی به اندازه $0/237$ بر روی توانمندسازی کارکنان اثر دارد؛ و این اثر مثبت یا مستقیم است.

فرضیه اول مبنی بر اینکه ویژگی‌های نظم آشوبی بر توانمندسازی کارکنان تأثیر دارد با توجه به جدول فرضیات مشاهده شد که مقدار β برابر با $0/746$ و همچنین مقدار SIG برابر با $0/001$ و کمتر از $0/01$ است و مقدار T.VALUE که برابر با $0/314$ که خارج بازه $-2/58$ و $2/58$ است فرض H0 را رد و فرض H1 را مبنی بر وجود تأثیر معنادار ویژگی‌های نظم آشوبی بر توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان ایران است را تأیید می‌کند؛ بنابراین ویژگی‌های نظم آشوبی بر توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان ایران تأثیر دارد. فرضیه دوم مبنی بر ویژگی‌های نظم آشوبی بر رهبری اخلاقی کارکنان وزارت ورزش و جوانان با توجه به جدول فرضیات مشاهده می‌شود که در مدل ساختاری با توجه به مقدار β که برابر با $0/715$ و همچنین مقدار SIG که برابر با $0/001$ است و یا مقدار T.value برابر با $0/393$ که خارج از بازه $-2/58$ و $2/58$ است؛ فرض H0 را رد و فرض H1 را مبنی بر وجود تأثیر

جدول ۷. جدول R^2 متغیرهای درون‌زا

R Square Adjusted	R Square	توانمندسازی کارکنان	رهبری اخلاقی
$0/934$	$0/935$		
$0/510$	$0/511$		

چشمپوشی این شاخص را با عدد $0/02$ (ضعیف)، $0/15$ (متوسط) و $0/35$ (قوی) مقایسه می‌شود. در دستور چشمپوشی فقط سؤالات درون‌زاها را چشمپوشی کرده و اگر مدل کیفیت مناسبی داشته باشد می‌تواند این اعداد را نزدیک به مقدار قبل پیش‌بینی کند.

جدول بالا، R^2 تمامی متغیرهای درون‌زای تحقیق را نمایش می‌دهد.

همان‌طور که در مدل بیرونی (اندازه‌گیری از شاخصی به نام CVCOM استفاده می‌کردیم، در مدل درونی (ساختاری) از شاخص CVRED استفاده می‌کیم. که مخفف روایی متقطع افزونگی است. که با دستور

جدول ۸. شاخص کیفیت مدل ساختاری

$Q^2 (=1-SSE/SSO)$	SSE	SSO	
.۰/۲۱۷	۱۱۵۷۸/۲۵۹	۱۴۷۰	توانمندسازی کارکنان
.۰/۳۵۵	۵۶۰/۷۴۶	۸۷۰	جذب کارکنان توانمند
.۰/۱۶۴	۵۵۷۷/۲۰۷	۶۶۷۰	رهبری اخلاقی
.۰/۳۱۸	۳۹۵/۷۴۷	۵۸۰	عدم قطعیت
.۰/۲۳۲	۶۶۸/۳۳۸	۸۷۰	غیرخطی بودن
.۰/۱۷۱	۴۸۰/۶۹۲	۵۸۰	غیرمتوجه بودن
.۰/۲۶۰	۵۵۸/۸۱۷	۱۱۶۰	پذیرش نوآوری

و معناداری به ترتیب $.۰/۰۵ < .۰/۸ < .۰/۹۵$ در سطح معناداری $.۰/۰۵$ است.

دو شاخص دیگر جهت ارزیابی مدل در رویکرد واریانس محور در حالت معناداری با روش بوت استراپینگ به منظور تعیین اختلاف بین دو ماتریس تجربی و برآش شده دو شاخص حداقل اختلاف توزیع نشده (d_{ULS}) و اختلاف تشکیل شده از سطوح هندسی (d_G) با نقطه برش کمتر از $.۰/۹۵$ در سطح معناداری $.۰/۰۵$ در نظر گرفته شده است. بر اساس نتایج جدول ۴-۲۷ این دو شاخص نیز از سطح مطلوبی در برآش مدل برخوردارند.

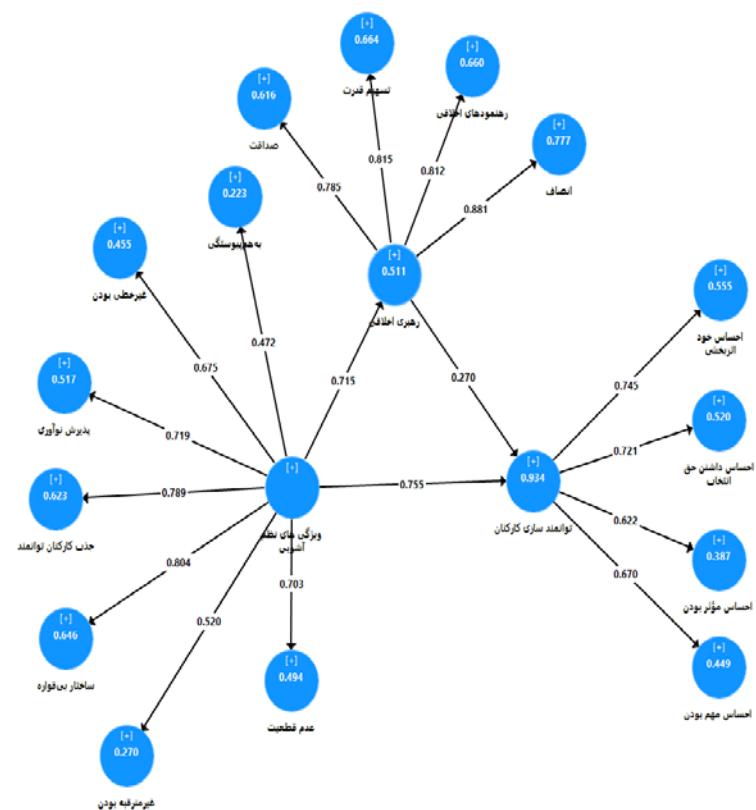
همان‌طور که مشاهده می‌شود در اکثر متغیرهای درون‌زای تحقیق مقدار Q^2 از کیفیت متوسطی برخوردار است.

در پژوهش‌های اخیر شاخص‌های برآشی همچون $NNFI$ ، NFI و غیره نیز ارائه شده است اما به نقل از رینگل ۲۰۱۶، نتایج آن‌ها در واریانس محورها ثبات ندارد و هنوز برای ارائه در مطالعات قابل‌اتکا نیست. در این‌بین رینگل در سال ۲۰۱۶، $SRMR$ را به عنوان تنها آزمون برآش قابل‌اتکا برای مدل ارائه نمود. نقطه برش در این شاخص بر اساس نظر هنسler و همکاران (۲۰۱۶) در مدل‌سازی با رویکرد واریانس محور در دو حالت استاندارد

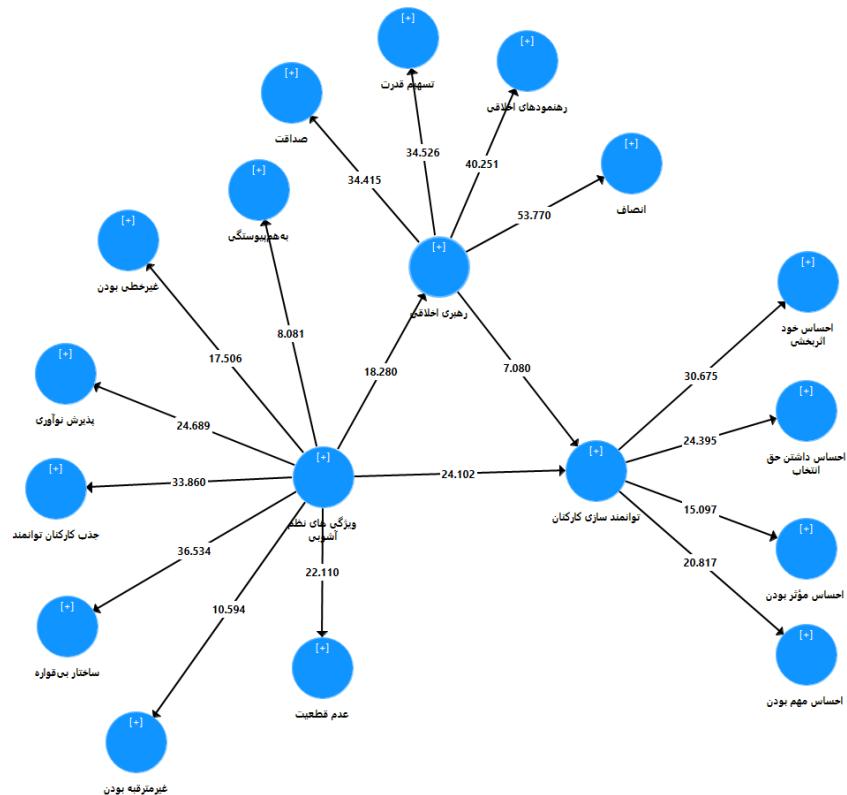
جدول ۹. شاخص برآش مدل ساختاری تحقیق (SRMR کمتر از $.۰/۰۸$)

Estimated Model	Saturated Model	SRMR
.۰/۰۷۱	.۰/۰۷۱	
۱۶۸/۷۰۱	۱۴۶/۹۱۹	d_{ULS}
n/a	n/a	d_G
infinite	infinite	Chi-Square
n/a	n/a	NFI

همان‌طور که در جدول ۹ مشاهده می‌شود مقدار برآش $SRMR$ پایین‌تر از مقدار $.۰/۰۸$ است و بنابراین مدل ساختاری تحقیق از برآش مطلوبی برخوردار است.

شکل ۱. میانجی رهبری اخلاقی به منظور رابطه علی ویژگی‌های نظام آشوبی و توانمندسازی در حالت ضرایب استاندارد

شکل ۲. میانجی رهبری اخلاقی در رابطه علی ویژگی‌های نظام آشوبی و توانمندسازی در حالت ضرایب معناداری

معنادار است. بنابراین رهبری اخلاقی میانجی رابطه

ویژگی‌های نظام آشوبی و توانمندسازی محسوب می‌گردد.

همان‌طور که در مدل ساختاری مشاهده می‌شود هم

مسیر a معنادار است و هم مسیر b، بنابراین a*b نیز

پس از جمع‌آوری داده‌های تحقیق و به منظور تحلیل آن‌ها، ابتدا مدل بیرونی انعکاسی اولیه طراحی شد اما با توجه به نتیجه آزمون همگن بودن در قالب تحلیل عاملی تأییدی، به دلیل بار عاملی کمتر از ۶۵٪ سؤالات CDQ7، CDQ2 از مؤلفه انصاف، CCq4 از مؤلفه رهنمودهای اخلاقی، CBQ1 از مؤلفه تسهیم قدرت، BBq2 از مؤلفه احساس داشتن حق انتخاب، AGq2 و AGq3 از مؤلفه عدم قطعیت، AFq3 و AFq4 از مؤلفه غیرمتربقه بودن، AEq1 و AEq2 از مؤلفه ساختار بی قواره، ADq1 و ACq6 از مؤلفه پذیرش نوآوری و سؤال ABq1 از مؤلفه غیرخطی بودن می‌باشد از مدل بیرونی انعکاسی اولیه حذف شوند؛ لذا پس از حذف این سؤالات، مدل بیرونی انعکاسی اصلاح شده طراحی شد که با توجه به نتایج چهار آزمون پایایی شامل آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی (دلیل گلداشتاین)، پایایی ضریب اسپیرمن و پایایی اشتراکی، پایایی مدل بیرونی انعکاسی (مدل نهایی تحقیق) مورد تأیید قرار گرفت. بعلاوه، با توجه به نتایج آزمون‌های همگرا (آزمون میانگین واریانس و آزمون مقایسه پایایی ترکیب یا میانگین واریانس استخراجی) و آزمون‌های واگرا (آزمون بارهای عرضی، آزمون فورنر و لارکر و آزمون چند روش و چند خصیصه)، روایی سازه مدل تحقیق مورد تأیید قرار گرفت در همین راستا، نتایج آزمون‌های کیفیت مدل بیرونی انعکاسی نیز برآش مدل تحقیق (مدل بیرونی انعکاسی) را تأیید نموده و نشان داد که مدل اندازه‌گیری تحقیق از کیفیت متوسط به بالایی برخوردار است و بر همین اساس، مدل درونی (ساختاری) تحقیق طراحی شد و شاخص‌های برازشی همچون SRMR، NFI، NNFI، d_ULS و d_G نیز برآش مدل تشکیل شده از سطوح هندسی (d_G) نیز برآش مدل ساختاری طراحی شده را تأیید کردند. پس از طی مراحل

با توجه به اینکه شمول واریانس ($VAF=20\%$) بسیار بالاتر از ۸۰٪ است لذا رهبری اخلاقی میانجی کاملاً برای ویژگی‌های نظم آشوبی و توامندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان محسوب می‌گردد.

نتیجه تحلیل معادلات ساختاری و تحلیل مسیر نشان داد که رهبری اخلاقی (و تمامی مؤلفه‌های آن) در رابطه علی ویژگی‌های نظم آشوبی و توامندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان ایران نقش میانجی دارد و با توجه به مقدار شمول واریانس ($VAF=20\%$) که بسیار بالاتر از ۸۰٪ بود می‌توان نتیجه گرفت که رهبری اخلاقی میانجی کاملاً برای رابطه علی ویژگی‌های نظم آشوبی و توامندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان محسوب می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

سازمان‌های ورزشی به واسطه شرایط و موقعیت‌های مختلف که با ورزش و نیروهای ورزشی در ارتباط‌اند، همواره با تغییرات و اتفاقات پیش‌بینی‌نشده همراه هستند و در همین راستا، وزارت ورزش و جوانان به عنوان متولی اصلی توسعه ورزش کشور همواره در کنار پدیده‌های غیرطبیعی در ورزش، با فرایندهای ناپایدار و غیرقطعی در ورزش، جذب کارکنان متخصص و توامند مرتبط با ورزش، ساختارهای بی‌قواره در محیط‌های ورزشی، نوآوری‌ها و پذیرش تغییرات از سوی کارکنان مواجه هستند. در واقع اهمیت توامندسازی کارکنان ورزشی به دلیل ماهیت شغلشان و ارتباط مستقیم با جامعه ورزشی دوچندان است و از آنجاکه نیل به اهداف سازمانی متأثر از سبک مدیریتی مدیران ورزشی است بنابراین مطالعه حاضر با هدف مدل‌سازی اثر رهبری اخلاقی بر رابطه بین ویژگی‌های نظم آشوبی و توامندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان انجام گرفت.

سیستم‌ها دائمًا بین جاذبه‌های مختلف در نوسان هستند و گاه تغییر کوچکی باعث بروز تغییرات وسیع و ریشه‌ای در سیستم می‌شود. از طرفی، مدیریت تغییر در سیستم‌های پیچیده و آشوبناک به روش‌های سنتی پاسخگو نیست و مدیران باید منطق تغییر در این سیستم‌ها را بیاموزند و با توانمند ساختن کارکنان خود، زمینه تغییرات مثبت و همگام با آشوب‌های ایجادشده و تلاطم‌های محیطی را فراهم نمایند. امروزه همه سازمان‌های ورزشی در تلاش‌اند که با بهبود و توسعه مهارت‌های کارکنان خود به کارایی، اثربخشی و بهره‌وری سازمان خود بیفزایند؛ بنابراین ضروری است بدین منظور از روش‌های مختلف توانمندسازی استفاده نمایند. توانمندسازی عبارت از فرایند افزایش احساس خودکارامدی در افراد از طریق شناسایی و حذف شرایطی است که موجب ناتوانی آنان شده است. بدین منظور، راهکارهایی همچون افزایش مشارکت و درگیر ساختن کارکنان در امور سازمانی به‌ویژه تصمیم‌گیری‌های مهم، ایجاد تعهد، مسطح سازی ساختاری، تسهیم اطلاعات، و افزایش اعطای استقلال به کارکنان به کار گرفته می‌شود. از آنجایی که سازمان‌های نظم‌آشوب درگیر محیطی متلاطم هستند، بنابراین نیازمند اخذ تصمیمات مختلف به صورت سریع و کارا هستند و لذا زمینه مناسبی برای مشارکت هرچه بیشتر کارکنان در امر تصمیم‌گیری‌ها وجود دارد که مدیران بایستی به آن توجه داشته باشند تا با مشارکت آنان در تصمیمات، زمینه افزایش تعهد سازمانی، و رضایتمندی را فراهم نموده و از مزایای آن بهره‌مند گردند. با این اوصاف، نتیجه تحقیق مبنی بر تأثیر ویژگی‌های نظم آشوبی بر توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان منطقی و قابل قبول به نظر می‌رسد.

همچنین بخش دیگر یافته‌ها نشان داد که ویژگی‌های نظم آشوبی سازمان بر رهبری اخلاقی در کارکنان وزارت

یاد شده، محقق در ادامه به بررسی فرضیات تحقیق پرداخته و نتایج ذیل را به دست آورد.

نتیجه تحلیل معادلات ساختاری نشان داد که ویژگی‌های نظم آشوبی سازمان بر توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان ایران تأثیر مثبت و معنادار دارد. نتیجه به دست آمده با نتیجه تحقیقات مورگان (۲۰۱۶) و هاسه و بکر (۲۰۱۶) و خرسندي فرد و همکاران (۱۳۹۷) همسو بود (۲۳، ۱۷، ۳). نتیجه مطالعه مورگان (۲۰۱۶) بیان می‌کند ویژگی‌های نظم آشوبی می‌تواند موجب بهبود توانمندی سازمان و نهایتاً بر عملکرد سازمان تأثیر مثبتی داشته باشد (۲۳). همچنین، هاسه و بکر (۲۰۱۶) دریافتند که امکان استفاده از ویژگی‌ها و شرایط نظم‌آشوب به عنوان مکانیسمی برای همسو کردن پروژه و استراتژی سازمانی به منظور بهبود درک منافع پروژه موردنظر برای سازمان وجود دارد و سازمان‌ها می‌توانند از ویژگی‌های نظم‌آشوب در راستای توانمندسازی سازمان بهره‌مند شوند (۱۷). همچنین مطالعه خرسندي فرد و همکاران (۱۳۹۷) که جهان ورزش را متأثر از آشوب‌ها و رویدادهای مختلف می‌داند بر ویژگی‌های نظم آشوبی به عنوان یک فرصت تأکید می‌کند (۳).

در تفسیر نتیجه به دست آمده باید عنوان نمود که سازمان‌های نظم‌آشوب دارای خصوصیاتی هستند که آن‌ها را از سازمان‌های سنتی متمایز می‌کند. سازمان‌های نظم‌آشوب از ویژگی‌هایی چون هوشیاری، پیوستگی، وجود عدم قطعیت، غیرقابل پیش‌بینی بودن، انعطاف‌پذیری و تحول پیوسته برخوردارند چراکه این سازمان‌ها همواره باید برای تغییرات سریع و قابل توجه در دانش و نیازمندی‌های مختلف آماده باشند (۱۸). بنابراین برای اینکه کارآمدتر و سرپا بمانند بایستی دانش و مهارت‌های قدیمی و بی‌اهمیت خود را رها کرده و دانش و مهارت‌های لازم را به دست آورند. طبق نظریه آشوب^۱ در شرایط آشوب و بی‌نظمی،

1. Chaos Theory

نوآوری پرورش دهند (۱۸). نتیجه تحقیق نیز مؤید این موضوع بوده و نشان داد که ویژگی‌های نظامآشوبی بر رهبری اخلاقی تأثیر معناداری دارد بدین معنی که با بروز شرایط و ویژگی‌های نظامآشوبی در سازمان همچون ساختار بی‌قراره، غیرمتربقه بودن، و عدم قطعیت احتمالاً سبک رهبری مدیران بهسوی رهبری اخلاقی گرویده و با ارتقای صداقت، تسهیم قدرت، رهنمودهای اخلاقی و انصاف نسبت به کارکنان تحت امرشان، زمینه‌های ارتقای توانمندسازی و بهبود مهارت‌های آنان و متعاقباً افزایش بهره‌وری سازمان ایجاد می‌شود. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود که مدیران ارشد وزارت ورزش و جوانان گاهی به صورت عمده زمینه‌های بروز ویژگی‌های نظامآشوبی در این وزارت را مهیا نمایند تا بتوانند از مزایای سبک رهبری اخلاقی مدیرانشان بهره‌مند شوند.

بخش دیگر یافته‌ها نشان داد که رهبری اخلاقی بر توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان ایران تأثیر مثبت و معنادار دارد؛ همچنین، نتایج آزمون‌های R و اندازه اثر f (اندازه اثر کوهن) نشان داد که رهبری اخلاقی بر توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان کشور یک اندازه اثر متوسط رو به بالا و مناسب دارد. این نتیجه با مطالعه علیپور و عزیزی (۱۳۹۵) و همچنین مطالعه شعبانی بهار و همکاران (۱۳۹۲) مبنی بر نقش رهبری اخلاقی بر توانمندسازی کارکنان ورزشی همسو است (۱۱،۶). به دلیل اهمیت موضوع توانمندسازی در سازمان، لزوم ایجاد سازوکارهای شکل‌گیری و نهادینه شدن توانمندسازی در سازمان‌ها بیش از پیش احساس می‌شود و مسلماً ایجاد این سازوکارها مستلزم تقویت عوامل تسهیل‌کننده توانمندسازی و از بین بردن موانع پیش روی آن است و به همین دلیل است که موضوع ویژگی‌های سازمان نظامآشوب و نیز رهبری اخلاقی، به عنوان تسهیل‌کننده‌ها و عوامل اثرگذار بر توانمندسازی اهمیت

ورزش و جوانان ایران تأثیر مثبت و معنادار دارد. نظام و آشوب اشاره به هر چیزی دارد که به طور هم‌زمان نظام و بی‌نظمی را به نمایش در می‌آورد، یعنی قرار گرفتن بین نظام و بی‌نظمی. از ترکیب مفهوم نظام و آشوب، مفهوم سازمان نظامآشوب ایجاد شده است. سازمان نظام آشوب، سیستمی است که در آن هیچ اقدامی دو بار مثل هم انجام نمی‌شود اما به قدری از نظم برخوردار است که مانع از به‌هم‌ریختگی و از هم‌پاشیدگی کامل آن می‌شود. به عبارت دیگر، نظامآشوب، ترکیبی پویا و پیچیده از عناصر متعددی است که موجودیت کلی را ایجاد می‌کند و رفتار آن ضمن اینکه غیرقابل‌پیش‌بینی (آشوبناک) است در عین حال دارای مدلی (منظم) است. استیسی (۱۹۹۶) بیان می‌کند سیستم‌های پیچیده سازگار (که همانا بسیاری از سازمان‌های امروزی را شامل می‌شود) می‌توانند در یکی از مناطق سه‌گانه‌ی پایدار، ناپایدار و لبه بی‌نظمی (که گذرگاه باریک‌بین پایداری و ناپایداری است) فعالیت نمایند. این سازمان‌ها در منطقه پایدار متعجب می‌شوند و در منطقه ناپایدار متلاشی می‌شود اما در لبه بی‌نظمی، فرایند ناگهانی خودتنظیمی اتفاق می‌افتد و مدلی از رفتارهای ابتکاری ظهور می‌یابد. لذا به نظر می‌آید که این بهترین مکان برای سازمان‌ها خواهد بود (۲۶). هاک (۲۰۰۸) بیان می‌کند سازمان‌هایی که در ناحیه لبه بی‌نظمی فعالیت می‌کنند همان سازمان‌های نظامآشوب هستند و می‌توان گفت تمامی سیستم‌های سازگار شونده و پیچیده در لبه بی‌نظمی قرار دارند و از چنان قدرت خودسازمان‌دهی برخوردارند که مدل‌های شناختی را به وجود می‌آورند. در لبه بی‌نظمی، رویکردهای سنتی مدیریت چندان مؤثر نیستند بلکه این ناحیه، ناحیه خلاقیت و نوآوری و گسست از گذشته به منظور خلق عملیات جدید است که نیازمند مدیران اخلاقی است تا بتوانند با ایجاد رابطه مناسب با کارکنان خود، کارکنایی توانمند دارای شایستگی‌های خلاقیت و

کرد (۱۰). بنابراین می‌توان ادعا کرد که این مفهوم در ایجاد یک فضای کاری سالم نقش بسزایی دارد و یکی از پیامدهای فردی و گروهی آن می‌تواند ارتقای توانمندسازی کارکنان باشد. با توجه به موارد یادشده، پیشنهاد می‌شود که مدیران وزارت ورزش و جوانان با اتخاذ سبک رهبری اخلاقی، بسترهای بهتری برای ارتقای توانمندسازی کارکنان این سازمان ایجاد نمایند.

نتیجه تحلیل معادلات ساختاری و تحلیل مسیر نشان داد که رهبری اخلاقی (و تمامی مؤلفه‌های آن) در رابطه علی ویژگی‌های نظم آشوبی و توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان ایران نقش میانجی دارد و با توجه به مقدار شمول واریانس ($VAF=20.35$) که بسیار بالاتر از 0.8 بود می‌توان نتیجه گرفت که رهبری اخلاقی میانجی کاملی برای رابطه علی ویژگی‌های نظم آشوبی و توانمندسازی کارکنان وزارت ورزش و جوانان محسوب می‌شود. همان‌طور که پیش‌ازین نیز بیان شد، رهبری اخلاقی با توجه به اصول و ابعاد خاصی که دارد می‌تواند تأثیر مثبت و معناداری بر توانمندسازی داشته باشد. حال آنکه، در رابطه بین ویژگی‌های نظم آشوبی و رهبری اخلاقی نیز توانسته است نقش میانجی داشته و تأثیر ویژگی‌های نظم آشوبی بر توانمندسازی را به نحو مطلوبی ارتقا بخشد. با نگاهی به ابعاد و مؤلفه‌های این متغیر می‌توان بهتر موضوع را درک نمود. بر اساس مدل رهبری اخلاقی کالشون و همکاران (۲۰۱۱) که در این تحقیق بر آن تأکید شده است، رهبری اخلاقی متشکل از پنج بعد انصاف، اشتراک قدرت، شفافیت نقش، جهت‌گیری فردی و رهنمودهای اخلاقی است. یکی از ابعاد آن را انصاف تشکیل می‌دهد که به معنای نداشتن پارتی، رفتار با دیگران بر اساس حق و برابری، اصولی و عادلانه رفتار کردن است. درواقع انصاف به این معنی است که اقدامات رهبری از گروه خاصی طرفداری نکند و با پیروان عادلانه برخورد کند و انتخاب‌هایش منصفانه و

خاصی پیدا می‌کند. قطعی بودن اهمیت توانمندسازی در خصوص ارتقای عملکرد باعث می‌شود که درک روش‌هایی که مدیران می‌توانند با استفاده از آن‌ها فرآیند توانمندسازی را تحت تأثیر قرار دهند، اهمیت فزاینده‌ای پیدا کند. بر همین اساس، توجه بسیاری از اندیشمندان به سبک‌های رهبری مدیران به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر کارایی و اثربخشی کارکنان سازمان جلب شده است. نتیجه تمرکز و تحقیقات آنان نیز نظریه‌های مختلف موجود است که سعی کرده‌اند تا نحوه تأثیر ارزش‌ها و رهبری مبتنی بر گرایش‌های اخلاقی را بر کارکنان در صنایع و سازمان‌ها توضیح دهند. از مطرح‌ترین این نظریه‌ها، نظریه یادگیری اجتماعی است. بر اساس این نظریه، رفتار و عمل اخلاقی مبتنی بر ارزش‌های اخلاقی مطرح، باعث توجه و الگوبرداری توسط افرادی که شاهد و ناظر این رفتارها و ارزش‌های مسلط اخلاقی هستند می‌شوند. بهبیان دیگر و همسو با هدف تحقیق می‌توان بیان داشت که رهبری اخلاقی یا اخلاق مدار مشتمل بر شیوه‌های سرپرستی و مدیریتی است که در آن‌ها حقوق و شأن دیگران به عنوان انسان مورد احترام و ارزش است. حال از آنجایی که رهبران به طور طبیعی در جایگاه قدرت اجتماعی قرار دارند، رهبری اخلاقی نیز بر نحوه استفاده از قدرت اجتماعی توسط مدیران و سرپرستان در تصمیم‌گیری‌ها و اقداماتی که در محیط کار انجام می‌دهند و نحوه تأثیر و نفوذ آن‌ها بر دیگران متمرکز است (۵). در نگاهی علمی به متون منتشر شده، درباره رهبری اخلاقی نیز می‌توان این شکل از رهبری را، رهبری مبتنی بر رفتارها، تصمیمات و اقدامات اخلاقی بر پایه اصولی نظیر عدالت، انصاف، صداقت، راست‌کرداری، راست‌گفتاری، احترام و ارزش برای شأن و وجود کارکنان به عنوان انسان و سپس به عنوان پیرو در محیط کار و سپس ترویج و اشاعه رفتارها و اقدامات اخلاقی از طریق تصمیم‌گیری، تشویق و ترغیب و در موقع لزوم تنبیه تلقی

نیازهای خود را برآورده کنند، است. این ویژگی رهبری اخلاقی نشان‌دهنده نگرانی و دغدغه رهبری در اهمیت دادن به تفاوت‌های فردی کارکنان و برآورده شدن نیازها و خواسته‌های آنان است. پرواضح است که با کارکنان سازمان با ادراک حمایت مدیر از خودشان، تمامی تلاش خود در راستای ارتقای عملکردشان را از می‌کنند که یکی از این تلاش‌ها همان ارتقای توانمندی‌هایشان است. درنهایت، رهنمودهای اخلاقی وجود دارد که ارتباط در مورد اخلاق، توضیح قواعد اخلاقی، ترویج و پاداش رفتار اخلاقی است. بر این اساس نیز، زمانی که کارکنان دریابند که رفتارهای اخلاقی برای مدیر از اهمیت خاطر برخوردار بوده و حتی می‌تواند با پاداش همراه باشد، لذا علاوه بر احتمال افزایش رفتارهای اخلاقی در کارکنان، می‌تواند موجب ارتقای توانمندسازی نیز بشود چراکه خود ارتقای توانمندی و مهارت توسط کارکنان نیز یک امر اخلاقی به جهت هم‌راستایی آن با دستیابی به اهداف سازمانی است. با تمامی این اوصاف، به نظر می‌رسد که نتیجه تحقیق منطقی و قابل قبول باشد چراکه اولاً رهبری اخلاقی و ویژگی‌های نظم آشوبی بر توانمندسازی تأثیر مثبت دارند و دوماً، رهبری سازمانی می‌تواند به عنوان میانجی، تأثیر ویژگی‌های نظم-آشوبی بر توانمندسازی کارکنان را تشدید نماید. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود که مدیران وزارت ورزش و جوانان به هنگام ایجاد شرایط نظم و آشوب در سازمان، با اتخاذ سبک رهبری اخلاقی علاوه بر تأثیر مستقیم آن بر توانمندسازی، از تأثیر غیرمستقیم آن در میانجی‌گری تأثیر ویژگی‌های نظم آشوبی بر توانمندسازی کارکنان این وزارت نیز بهره‌مند شوند.

اصلی باشد. با توجه به این موضوع، منطقی به نظر می‌رسد که رهبری اخلاقی تأثیر مثبت و معناداری بر توانمندسازی کارکنان داشته باشد چراکه کارکنان وزارت ورزش و جوانان با ادراک رعایت انصاف در حقشان، احتمالاً تلاش بیشتری برای ارتقای توانمندی‌های خود خواهند نمود. همچنین، دیگر بعد رهبری اخلاقی را اشتراک قدرت تشکیل می‌دهد که به معنی اجازه دادن به پیروان است تا درباره تصمیم‌گیری‌ها اظهارنظر کنند و گوش دادن به ایده‌ها و نگرانی‌های آنان را در بر می‌گیرد. این موضوع نیز می‌تواند کارکنان وزارت ورزش و جوانان را به این باور برساند که به آنان به دید افرادی مهم نگریسته شده و مدیران برای افکار و ایده‌هایشان ارزش قائل می‌شوند، لذا احتمالاً تلاش بیشتری در راستای ارتقای شایستگی‌ها و مهارت‌های خود خواهند نمود. شفافیت نقش نیز که به معنی روشن نمودن مسئولیت‌ها، انتظارات و اهداف عملکردی است، دیگر مؤلفه رهبری اخلاقی را تشکیل می‌دهد. این بعد از رهبری اخلاقی نشان می‌دهد تا چه حد رهبر به تقویت یک ارتباط باز و شفاف با دیگران برای فراهم ساختن فرصت بهره‌گیری از ایده‌ها، نظرات و چالش‌ها در آینده می‌پردازد و بیان می‌دارد که با روشن نمودن مسئولیت‌ها، وظایف و انتظارات رهبر و کارکنان، موجبات اعتماد و درک متقابل در سازمان به وجود می‌آید که این موضوع نیز می‌تواند موجبات ارتقای رضایت کارکنان و متعاقب آن تلاش بیشتر در راستای بهبود کارایی و اثربخشی‌شان را فراهم آورد که یکی از این تلاش‌ها می‌تواند تمرکز بر ارتقای توانمندی‌هایشان باشد. درنهایت، جهت‌گیری فردی و رهنمودهای اخلاقی به عنوان دیگر مؤلفه‌های رهبری اخلاقی وجود دارد که آن‌ها نیز به نوبه خود و با ایجاد شرایطی خاص، می‌توانند سبب ارتقای توانمندی‌های کارکنان شوند. جهت‌گیری فردی نشان‌دهنده نگرانی واقعی رهبر در خصوص حمایت از زیردستان و تضمین اینکه زیردستان در صورت امکان

منابع و مأخذ

۱. آذری، بینا؛ سید عامری، میرحسن؛ محرم زاده، مهرداد. (۱۳۹۶). ارتباط بین توانمندسازی روان‌شناختی با یادگیری سازمانی در ادارات ورزش و جوانان استان کرمانشاه. پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش، ۹(۱)، ۷۷-۶۷.
۲. جلالی فراهانی، مجید؛ فریدونی، مسعود. (۱۳۹۶). ارائه مدل تأثیر معنویت و اخلاق سازمانی بر درگیری شغلی کارشناسان ستادی وزارت ورزش و جوانان. نشریه مدیریت ورزشی، ۹(۲)، ۲۷۳-۲۸۶.
۳. خرسندی فرد، مجید؛ پیمانی زاد، حسین؛ اسماعیل‌زاده قندهاری، محمدرضا؛ کشتی دار، محمد. (۱۳۹۸). طراحی مدل مدیریت آشوب‌گونه بازاریابی اثربخش بر محیط توسعه ورزش قهرمانی ایران به روش ساختاری – تفسیری. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۱(۵۶)، ۱۸۱-۴۰۲.
۴. ساعتی زارعی، اکبر؛ شعبانی بهار، غلامرضا؛ سلیمانی، مجید. (۱۳۹۹). تحلیل اثر سیستم مدیریت استعداد بر فرایند توانمندسازی کارکنان از طریق هوش سازمانی در ادارات کل ورزش و جوانان کشور. رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی. ۸(۲۸)، ۱۰۱-۱۱۸.
۵. سیادت، سیدعلی؛ نصر اصفهانی، علی و الله یاری، سمیه. (۱۳۸۹). رهبری اخلاقی در سازمان‌های آموزشی، ماهنامه مهندسی فرهنگی، سال ۵، ش ۴۵ و ۴۶.
۶. شعبانی بهار، غلامرضا؛ علی بخشی، محسن؛ صمدی، عباس. (۱۳۹۲). نقش رهبری معنوی در توانمندسازی کارکنان اداره کل ورزش و جوانان استان همدان. نشریه مدیریت ورزشی، ۵(۳)، ۳۷-۵۲.
۷. شهرلایی، جواد؛ هنری، حبیب؛ حمزه، معصومه. (۱۳۹۸). تعیین موقعیت استراتژیک و وضعیت موجود و مطلوب توانمندسازی کارکنان اداره کل ورزش و جوانان استان البرز. رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، ۷(۲۴)، ۶۴-۵۱.
۸. شیخی دلفان، فاطمه؛ عباسی، همایون؛ عیدی، حسین. (۱۳۹۹). تبیین اثر رهبری اخلاقی بر عملکرد نوآورانه با توجه به نقش میانجی حکمرانی خوب در ادارات ورزش و جوانان غرب ایران. فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۸(۴)، ۳۹-۴۸.
۹. قربانی زاده، وجه الله. (۱۳۹۳). یادگیری سازمانی و سازمان یادگیرنده با نگرشی بر مدیریت دانش. انتشارات بازتاب، چاپ سوم، انتشارات آگاه.
۱۰. گلپور، محسن؛ پاداش، فربنا. و آتشپور، حمید. (۱۳۸۹). مدل تقویت احساس انرژی، توانمندی و خلاقیت کارکنان از طریق رهبری اخلاقی، فصلنامه سلامت کار ایران، ۵-۱۱: ۳.
۱۱. علی پور، عثمان؛ عزیزی، بیستون. (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین اخلاق کاری اسلامی با رضایت شغلی، تعهد سازمانی و نیت ترک خدمت در کارشناسان وزارت ورزش و جوانان ایران. نشریه مدیریت ورزشی، ۸(۵)، ۶۸۱-۶۹۳.
12. AlKahtani, N., Iqbal, S., Sohail, M., Sheraz, F., Jahan, S., Anwar, B., & Haider, S. (2021). Impact of employee empowerment on organizational commitment through job satisfaction in four and five stars hotel industry. *Management Science Letters*, 11(3), 813-822.
13. Zahra, A., & Ryan, C. (2007). From chaos to cohesion—Complexity in tourism structures: An analysis of New Zealand's regional tourism organizations. *Tourism Management*, 28(3), 854-862.

- 14.Aubry, M., & Lavoie-Tremblay, M. (2018). Rethinking organizational design for managing multiple projects. International Journal of Project Management, 36(1), 12-26.
- 15.Bischl, G. I., & Baiardi, L. C. (2015). Fallacies of composition in nonlinear marketing models. Communications in Nonlinear Science and Numerical Simulation, 20(1), 209-228.
- 16.Ghorbanzadeh, V. (2009). Organizations of Chaos Order, Concepts and Features, Quarterly Journal of Management and Evolution Studies, No. 62.
- 17.Hasse, G. W., & Bekker, M. C. (2016). Chaos attractors as an alignment mechanism between projects and organizational strategy. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 226, 91-99.
- 18.Hock, D. (2009). One from many: Visa and the rise of chaordic organization. ReadHowYouWant.com.
- 19.Klioutchnikov, I., Sigova, M., & Beizerov, N. (2017). Chaos theory in finance. Procedia computer science, 119, 368-375.
- 20.Madhoushi, M., & Sazvar, A. (2016). The effects of chaos edge management on intentional organizational forgetting with emphasis on quantum learning (case study: information technology-based organizations). Problems and perspectives in management, (14, Iss. 3 (spec. iss.)), 356-363.
- 21.Mirzade, Z. Goodarzi, M. Sajjadi, N. Asadi, H. Factor Analysis and Assessment of Chaos Management in Physical Education Organization of the Islamic Republic of Iran Based on a Chaos Theory Model. Journal of Sport Management, 2010. Volume 6, Number 1, pp. 19-38.
- 22.Mirzaei Daryani, S., Amini, A. (2016). Management and Organizational Complexity. 3rd International Conference on New Challenges in Management and Organization: Organization and Leadership, 2 May 2016, Dubai, UAE. Procedia - Social and Behavioral Sciences, Vol 230, pp 359-366.
- 23.Morgan Getchell, C. (2016). Chaos theory and emergent behavior: How ephemeral organizations function as strange attractors through information communication technologies.
- 24.Sami Houry, A. (2012). Chaos and organizational emergence: towards short term predictive modeling to navigate a way out of chaos. Systems Engineering Procedia, 3, 229-239.
- 25.Simard, M., Aubry, M., & Laberge, D. (2018). The utopia of order versus chaos: A conceptual framework for governance, organizational design and governmentality in projects. International journal of project management, 36(3), 460-473.
- 26.Stacey, R. D. (1995). The science of complexity: An alternative perspective for strategic change processes. Strategic management journal, 16(6), 477-495.
- 27.Yukl, G. A., & Becker, W. S. (2006). Effective empowerment in organizations. *Organization Management Journal*, 3(3), 210-231.

Designing a model for the impact of moral leadership on the relationship between chaotic order characteristics and empowerment in the staff of the Ministry of Sports and Youth

Nasim Shanavaei Asl¹ - Mohammad Hami^{*2} - Vahid Shojaei³

1. PhD Candidate of Sport Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran 2,3. Assistant Professor of Sport Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran

(Received:2021/9/10;Accepted:2021/12/13)

Abstract

Sport is one of the categories that has a complex structure but it is affected by various chaos, also it has a dynamic order. The aim of this study was to design a model for the impact of moral leadership on the relationship between chaotic order characteristics and empowerment in the staff of the Ministry of Sports and Youth. The present research was meta-positivist research based on a paradigm. and in terms of strategy, it was a descriptive-survey and in terms of data collection, it was correlational with the structural equation approach that has been conducted in the field. The statistical population of the study included all employees of the Ministry of Sports and Youth. Cluster sampling was used for sampling and the sample size was determined by using Cochran's formula. Out of a total of approximately 302 questionnaires distributed and collected among ministry staff, 290 questionnaires were finally analyzed by pre-processing the data and removing indifferent people and irrational data. The research instruments included five demographic information questionnaires; Chaos Management Questionnaire, Employee Empowerment, Standard Questionnaire of Ethical Leadership of Kalshan et al. (2011). Structural validity and content validity of the questionnaires have been used and confirmed in several researches in the field of sports management. Their reliability was also confirmed by performing an experiment on 30 members of the research community and calculating the Cronbach's alpha coefficient for the questionnaire (above 0.7). To analyze the data, the descriptive statistics were used and, at the level of inferential statistics, the skewness and elongation tests to determine the normality of the distribution of variables, a homogeneity test in the form of confirmatory factor analysis to confirm items related to the main research variables and variance SEM method to test research hypotheses With the help of SPSS statistical package version 25 and Smsrt pls version 3 were used. The results showed that the characteristics of the organization's chaotic order have a positive and significant effect on empowerment and moral leadership in the staff of the Ministry of Sports and Youth of Iran; Also, ethical leadership has a positive and significant positive effect on the empowerment of employees, and in the causal relationship between the characteristics of chaotic order and employee empowerment has a full mediating role.

Keywords

Chaotic Order, Ethical Leadership, Employee Empowerment, Nonlinearity, Uncertainty.

* Corresponding Author: Email: mohammadhamii@yahoo.com ; Tel:+989123218709